

การถ่ายโอนการบริหารราชการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลจากกระทรวงสาธารณสุข
ไปสู่องค์การบริหารส่วนจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

Transfer of Public Administration of Subdistrict Health Promoting Hospital
from the Ministry of Public Health to the Prachuap Khiri Khan Provincial
Administration Organization

ปริญญาราชศิริ

Parinya Ratsiri

ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลตำบลบางเก่า

Director of the Public Health and Environment Division, Bang Kao Subdistrict Municipality

E-mail: boy0846699662@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ (1) เพื่อพรรณนาบริบทของการถ่ายโอนการบริหารราชการ (2) เพื่อระบุปัญหาการถ่ายโอนการบริหารราชการ และ (3) เพื่อเสนอแนวทางพัฒนาการถ่ายโอนการบริหารราชการ การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก ใช้การสังเกตแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 10 คน ได้แก่ บุคลากรส่วนภูมิภาค บุคลากรท้องถิ่น บุคลากรด้านสาธารณสุข ผู้รับบริการ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้กระบวนการวิเคราะห์แก่นสาระ ผลการวิจัยพบว่า (1) ด้านโครงสร้าง ทำการศึกษา ความสอดคล้องของการจัดโครงสร้างองค์กรและประกาศคณะกรรมการกลางองค์กรและประกาศคณะกรรมการกลางองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งพบปัญหาต่อเนื่องจากการจัดโครงสร้างคือปัญหาความขาดแคลนบุคลากรไม่สามารถสรรหาบุคลากรมาตามแผนอัตรากำลังที่กำหนดไว้ได้ นอกจากนี้ยังได้ทำการศึกษา ความสอดคล้องของการจัดการโครงสร้างองค์กรและความประสงค์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งพบปัญหาในเรื่องความขาดแคลนบุคลากรเช่นกัน (2) ด้านบุคลากรทำการศึกษาการดำเนินการกำหนดกรอบอัตรากำลังเพื่อรองรับภาระกิจการถ่ายโอนซึ่งพบปัญหาการขาดแคลนบุคลากรและปัญหาบุคลากรมีคุณสมบัติไม่ตรงตามกรอบอัตรากำลังที่กำหนดและประเด็นของ การดำเนินการตามแผนและกำหนดการในถ่ายโอนบุคลากรพบว่าองค์การบริหารส่วนจังหวัดยังไม่มีกำหนดโครงสร้างของหน่วยงานรองรับบุคลากรที่จะโอนมา (3) ด้านการกำกับติดตามประเมินผลทำการศึกษาในประเด็นของการกำกับดูแลและประเมินผลการถ่ายโอนการบริหารราชการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ซึ่งพบปัญหาการขาดหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงในการกำกับติดตามประเมินผลในการถ่ายโอน

คำสำคัญ: การถ่ายโอน; โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล; องค์การบริหารส่วนจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ABSTRACT

This research has three objectives: (1) to depict the context of public administration transfer, (2) to identify public administration transfer problems, and (3) to propose ways to improve public administration transfer. This research is qualitative. Information collected from in-depth interviews Use participatory and non-participatory observations. The sample of 10 key contributors was regional personnel, local personnel. Health care workers, service

recipients Analyze data using the essence analysis process. Findings (1) Structure: Conduct a study on the consistency of organizational structure and announcement of the Central Committee of the Organization and the announcement of the Central Committee of the Provincial Administrative Organization. The problem continued due to the structuring, namely the shortage of personnel, the inability to recruit personnel according to the established manpower plan. In addition, a study was conducted on the consistency of management of the organizational structure and the wishes of the provincial administration organization. (2) Personnel conduct a study on the implementation of the manpower rate framework to support the burden of transfer enterprises, which encounters personnel shortages and personnel problems that do not meet the specified manpower rate framework and the issues of the implementation of the plan and schedule for personnel transfer found that the provincial administration organization has not yet determined the structure to accommodate the personnel to be transferred. (3) Supervision, monitoring, evaluation, conducting studies on issues of supervision and evaluation of the transfer of public administration, sub-district health promotion hospitals. It found a lack of a unit directly responsible for supervising, monitoring and evaluating the transfer.

Keywords: Transfers, Sub District Health Promoting Hospital, Prachuap Khiri Khan Provincial Administration Organization

บทนำ

จากประกาศคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง หลักเกณฑ์และขั้นตอนการถ่ายโอนภารกิจสถานีนามัยเฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา นวมินทราชินีและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อให้การถ่ายโอนภารกิจเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และตอบสนองความต้องการทางด้านสุขภาพของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง อาศัยอำนาจตามความใน มาตรา 12 (4) และ (15) และมาตรา 17 (29) แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการประชุมครั้งที่ 2/2564 เมื่อวันที่ 8 กันยายน 2564 ได้มีมติเห็นชอบประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอนการถ่ายโอนภารกิจสถานีนามัยเฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา นวมินทราชินี และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัด (ราชกิจจานุเบกษา, 2564)

โดยที่มาตรา 250 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่และอำนาจดูแลและจัดทำบริการสาธารณะและกิจการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามกฎหมายที่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับกลไกและขั้นตอนในการกระจายหน้าที่และอำนาจ ตลอดจนงบประมาณและบุคลากรที่เกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 17 (19) ประกอบกับกฎกระทรวงมหาดไทยซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 ได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีหน้าที่และอำนาจจัดให้มีโรงพยาบาลจังหวัด การรักษาพยาบาล การป้องกันและบำบัดรักษาโรคติดต่อ (พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจาย

อำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542, 2542) รวมทั้งแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) ข้อ 4.4 ภารกิจที่ถ่ายโอนให้แก่เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) หากเทศบาล และอบต. ยังไม่พร้อมที่จะรับโอนภารกิจ ให้ส่วนราชการถ่ายโอนให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด รับไปดำเนินการแทนก่อน และเมื่อเทศบาล และอบต. มีความพร้อมและประสงค์รับโอนภารกิจเมื่อใด ให้ องค์การบริหารส่วนจังหวัด ถ่ายโอนภารกิจนั้นให้แก่เทศบาลและ องค์การบริหารส่วนตำบล เจ้าของพื้นที่รับไปดำเนินการได้ทันที

สำนักสนับสนุนระบบสุขภาพปฐมภูมิ ได้รวบรวมผลการสำรวจและยืนยันการเตรียมพร้อมบริหารจัดการ สอน./รพ.สต. ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดทั้ง 49 จังหวัด ซึ่งมีการตอบแบบสำรวจมา 33 จังหวัด ในวันที่ 2 ตุลาคม 2565 พบว่ามีจำนวน 8 จังหวัด ได้แก่ เพชรบูรณ์ กำแพงเพชร พิจิตร อุทัยธานี สมุทรสาคร ประจวบคีรีขันธ์ ศรีสะเกษ และอุบลราชธานี ที่มีความพร้อมทันทีหลังการถ่ายโอน (กรุงเทพธุรกิจ, https://www.bangkokbiznews.com/health/public-health/1041306#google_vignette)

สำหรับในส่วนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีสถานีนามายเฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา นวมินทราชินีและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ถ่ายโอนรวม 16 แห่ง อำเภอหัวหิน ได้แก่ 1) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลทับใต้ อำเภอปราณบุรี 1) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านหนองตาเมือง 2) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านห้วยแสงพันธ์ อำเภอสามร้อยยอด 1) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านหนองหญ้าปล้อง 2) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองแก อำเภอเมืองฯ 1)โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองบัว 2) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลคลองวาฬ 3) สถานีนามายเฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา นวมินทราชินี บ้านนิคม กม.5 อำเภอทับสะแก 1) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านหนองหอย 2) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเขาล้าน อำเภอบางสะพาน 1) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลพงศ์ประศาสน์ 2) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลร่อนทอง 3) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลธงชัย 4)โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลทองมงคล อำเภอบางสะพานน้อย 1) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลดอนจวง 2) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบางสะพาน ที่ผ่านมามี องค์การบริหารส่วนจังหวัดหลายแห่งมีปัญหาในการรับโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เนื่องจากมีข้อจำกัดในเรื่องของงบประมาณ บุคลากร หรือเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ หรือการให้บริการจากแพทย์ ทันตแพทย์ บุคลากรที่มีใบประกอบวิชาชีพฯ ซึ่งหลายแห่งไม่มี ทำให้ไม่สามารถรักษาพยาบาลได้ ทำให้ประชาชนต้องเดินทางไปรักษาในโรงพยาบาลชุมชนแทนที่จะสามารถรักษาหรือรับบริการที่หน่วยบริการปฐมภูมิได้เหมือนเดิม ดังนั้น องค์การบริหารส่วนจังหวัดควรจัดหาแพทย์ ทันตแพทย์ รวมถึงบุคลากรให้มีความพร้อมเพื่อรองรับประชาชนที่เข้ามาใช้บริการ (สำนักข่าว Hfocus, <https://www.hfocus.org/content/2023/07/27966>)

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการถ่ายโอนการบริหารราชการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลจากกระทรวงสาธารณสุขไปสู่องค์การบริหารส่วนจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการหาแนวทางบริหารจัดการให้การถ่ายโอนสถานีนามายเฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา นวมินทราชินีและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสู่องค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นส่งผลต่อคุณภาพบริการประชาชนและคุณภาพชีวิตของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ถ่ายโอนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพรรณาบริบทของการถ่ายโอนการบริหารราชการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลจากกระทรวงสาธารณสุขไปสู่องค์การบริหารส่วนจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

2. เพื่อระบุปัญหาการถ่ายโอนการบริหารราชการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลจากกระทรวงสาธารณสุขไปสู่องค์การบริหารส่วนจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
3. เพื่อเสนอแนวทางพัฒนาการถ่ายโอนการบริหารราชการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลจากกระทรวงสาธารณสุขไปสู่องค์การบริหารส่วนจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

การทบทวนวรรณกรรม

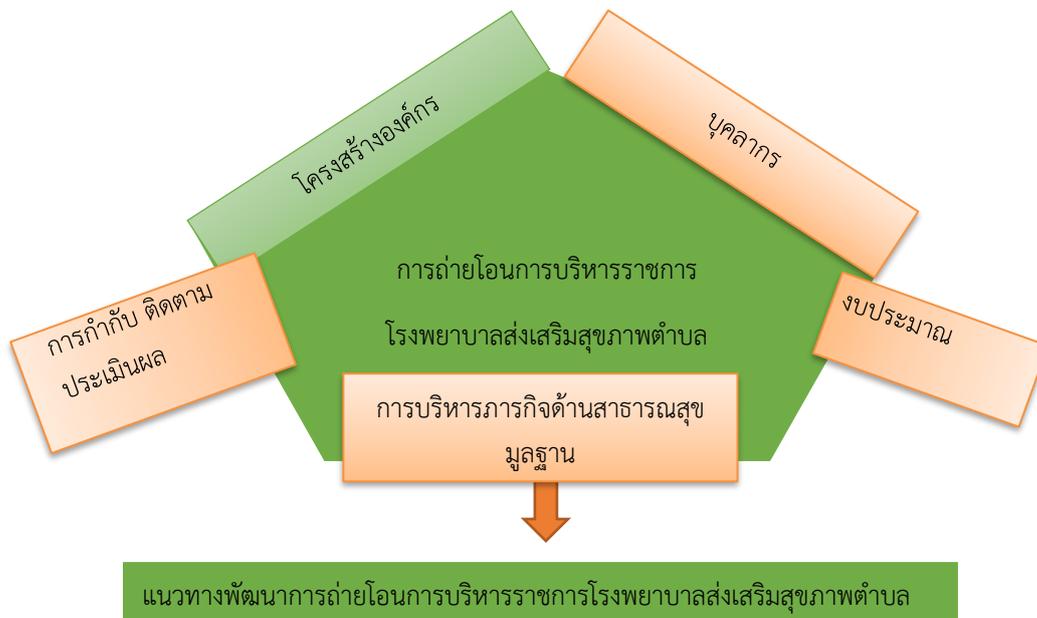
ทฤษฎีเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ

เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปว่า แนวคิดพื้นฐานที่เปรียบเสมือนกับกรอบความคิดใหญ่ในการจัดระบบการปกครองท้องถิ่นนั้น ก็คือ แนวคิดที่ว่าด้วย “การกระจายอำนาจ” (Decentralization) อย่างไรก็ดี แนวคิดและความหมายของการกระจายอำนาจนี้ แม้อาจดูเหมือนจะเป็นแนวคิดที่รับรู้และเข้าใจกันอยู่ แต่หากสำรวจถึงคำอธิบายและการให้นิยามความหมายต่อคำดังกล่าวกลับมิได้มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันหากแต่มีความแตกต่างหลากหลายอยู่ค่อนข้างมาก อีกทั้งยังถูกใช้หรือกล่าวถึงในหลากหลายบริบทหรือแม้กระทั่งการใช้ภายใต้บริบทเดียวกันก็ยังคงมีความแตกต่างกันอยู่บ้างดังนั้นในเบื้องต้นนี้จึงมีความจำเป็นที่จะต้องสำรวจถึงคำอธิบายและการให้ความหมายของคำดังกล่าว ตลอดจนกำหนดกรอบแนวคิดเพื่อลดความสับสนที่อาจจะเกิดขึ้นได้ (โกคิน พลกุล, 2538)

การดำเนินการหลังการถ่ายโอนภารกิจสถานีนามัยเฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา นวมินทราชินีและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งแนวทางการบริหารสถานีนามัยเฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา นวมินทราชินีและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ภายหลังจากการถ่ายโอนภารกิจให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยแบ่งเป็นการดำเนินการด้านโครงสร้างองค์กร การดำเนินการด้านงานบุคคล การดำเนินการด้านงบประมาณ การเงิน และบัญชี การบริหารภารกิจด้านสาธารณสุขมูลฐานและการจัดบริการปฐมภูมิ และการกำกับ ติดตาม และประเมินผล และการดำเนินการถ่ายโอนสถานีนามัยเฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา นวมินทราชินีและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น (สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี, 2562)

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเกี่ยวกับการดำเนินการถ่ายโอนภารกิจสถานีนามัยเฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา นวมินทราชินีและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดโดยมีองค์ประกอบคือ โครงสร้างองค์กร การดำเนินการด้านงานบุคคล การดำเนินการด้านงบประมาณ การเงิน และบัญชี การบริหารภารกิจด้านสาธารณสุขมูลฐานและการจัดบริการปฐมภูมิ การกำกับ ติดตาม และประเมินผล เพื่อหาแนวทางพัฒนาการถ่ายโอนการบริหารราชการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ดังแผนภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเป็นเครื่องมือในการวิจัยสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล มีผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (key informant) ในการศึกษาครั้งนี้คัดเลือกโดยใช้เกณฑ์คุณลักษณะของประชากรที่ต้องการศึกษา (วีโรจน์ ก่อสกุล, 2558) โดยผู้ให้ข้อมูลสำคัญจะต้องเป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการถ่ายโอนการบริหารราชการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลจากกระทรวงสาธารณสุขไปสู่องค์การบริหารส่วนจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รวมทั้งสิ้นจำนวน 10 คน แบ่งออกเป็น 4 กลุ่มดังนี้

กลุ่มที่ 1 บุคลากรส่วนภูมิภาค ประกอบด้วย สาธารณสุขอำเภอในพื้นที่ถ่ายโอน จำนวน 2 คน

กลุ่มที่ 2 บุคลากรท้องถิ่น ประกอบด้วย ผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ปฏิบัติงาน จำนวน 2 คน

กลุ่มที่ 3 บุคลากรด้านสาธารณสุข ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล นักวิชาการสาธารณสุข พยาบาลวิชาชีพ และเจ้าพนักงานสาธารณสุข ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพที่ถ่ายโอน จำนวน 3 คน

กลุ่มที่ 4 ผู้รับบริการได้แก่ประชาชนที่รับบริการจาก โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลที่ถ่ายโอน จำนวน 3 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การศึกษาครั้งนี้ ใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเป็นเครื่องมือในการวิจัยโดยคำถามที่กำหนดไว้แบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 บริบทการถ่ายโอนการบริหารราชการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

ส่วนที่ 3 ปัญหาการถ่ายโอนการบริหารราชการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

ส่วนที่ 4 แนวทางการพัฒนาการถ่ายโอนการบริหารราชการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการเก็บรวบรวมโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (Formal Interview) ใช้การพูดคุยในบรรยากาศที่เป็นกันเอง ชักถาม ข้อมูลและความคิดเห็น ควบคู่ไปกับการสังเกตการณ์ จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informants) จำนวน 10 คน

วิเคราะห์ข้อมูล งานวิจัยนี้ใช้กระบวนการวิเคราะห์แก่นสาระ (Thematic analysis) 6 ขั้นตอนคือ (1) การทำความเข้าใจกับข้อมูล (2) การทำให้เกิดข้อมูลเบื้องต้น (3) การค้นหาแก่นสาระ (4) การตรวจสอบซ้ำแก่นสาระ (5) การระบุและตั้งชื่อแก่นสาระ และ (6) การจัดทำรายงาน

ผลการวิจัย

การถ่ายโอนการบริหารราชการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลจากกระทรวงสาธารณสุขไปสู่องค์การบริหารส่วนจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยผู้วิจัยรายงานผลตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พรรณนาบริบทของการถ่ายโอนการบริหารราชการ พบว่าบริบทการถ่ายโอนการบริหารราชการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล พบว่า 1) กฎหมาย นโยบาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องในการถ่ายโอนการบริหารราชการ คือพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) 2) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการถ่ายโอนการบริหารราชการ คือ กรมบัญชีกลาง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงบประมาณ กระทรวงสาธารณสุข กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนจังหวัดสำนักงานหลักประกันสุขภาพ 3) โครงสร้างการดำเนินงานในการถ่ายโอนการบริหารราชการ ใช้โครงสร้างเดิมเหมือนอยู่ในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข คือการดำเนินการด้านงานบุคคล การดำเนินการด้านงบประมาณ การเงินและบัญชี 4) อำนาจหน้าที่ และภาระกิจที่ต้องถ่ายโอนในการบริหารราชการ ภารกิจ อำนาจหน้าที่ยังคงเดิมเหมือนอยู่ในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข เช่นภารกิจด้านการสร้างเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค และรักษาพยาบาลเบื้องต้น งานฟื้นฟูสภาพผู้ป่วย งานคุ้มครองผู้บริโภค งานการแพทย์ฉุกเฉิน การอำนาจหน้าที่ในการรักษาพยาบาล

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2) ปัญหาการถ่ายโอนการบริหารราชการ พบว่า 1) ด้านโครงสร้าง ทำการศึกษาในแต่ละประเด็นของ ความสอดคล้องของการจัดโครงสร้างองค์กรและประกาศคณะกรรมการกลางองค์กรและประกาศคณะกรรมการกลางองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งพบปัญหาต่อเนื่องจากการจัดโครงสร้างคือปัญหาความขาดแคลนบุคลากรไม่สามารถสรรหาบุคลากรมาตามแผนอัตรากำลังที่กำหนดไว้ได้ นอกจากนี้ยังได้ทำการศึกษาในประเด็นของ ความสอดคล้องของการจัดการโครงสร้างองค์กรและความประสงค์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งพบปัญหาในเรื่องความขาดแคลนบุคลากรเช่นกัน 2) ด้านบุคลากร ทำการศึกษาในประเด็นของ การดำเนินการกำหนดกรอบอัตรากำลังเพื่อรองรับภาระกิจการถ่ายโอน ซึ่งพบปัญหาการขาดแคลนบุคลากรและปัญหาบุคลากรมีคุณสมบัติไม่ตรงตามกรอบอัตรากำลังที่กำหนดไว้ และในประเด็นของ การดำเนินการตามแผนและกำหนดการในถ่ายโอนบุคลากร พบปัญหาว่าองค์การบริหารส่วนจังหวัดยังไม่มีกำหนดโครงสร้างของหน่วยงานรองรับบุคลากรที่จะโอนมา 3) ด้านงบประมาณ ทำการศึกษาในประเด็นของ ได้รับรายได้ครบถ้วนจากแหล่งที่กำหนดตามกฎหมาย และการบริหารงบประมาณเป็นไปตามหลักการบริหารงบประมาณของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ซึ่งทั้งสองประเด็นไม่พบปัญหาใด 4) ด้านการบริหารภารกิจด้านสาธารณสุขมูลฐาน ทำการศึกษาในประเด็นของการจัดให้บริการระบบสุขภาพพื้นฐาน ครอบคลุม 5 มิติตามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดและการประสานงานและการบูรณาการในท้องถิ่นเพื่อให้บริการ โดยทั้งสองประเด็นไม่ปรากฏปัญหาใด 5) ด้านการกำกับติดตามประเมินผล ทำการศึกษาในประเด็นของการกำกับดูแลและประเมินผลการถ่ายโอนการบริหารราชการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ซึ่งพบปัญหาการขาด

หน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงในการกำกับติดตามประเมินผลในการถ่ายโอน ส่วนประเด็นของการรายงานผลการปฏิบัติงานการถ่ายโอนการบริหารราชการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ไม่พบปัญหาใด ๆ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 แนวทางพัฒนาการถ่ายโอนการบริหารราชการ พบว่า แนวทางในการพัฒนาการถ่ายโอนการบริหารราชการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล มีแนวทางในการพัฒนาดังนี้ 1) ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรที่จะถ่ายโอนตามแผนอัตรากำลัง ควรใช้แนวทางในการพัฒนาโดย เปิดการสรรหาปรับโอนย้ายบุคลากรเพิ่มในตำแหน่งสายงานที่ต้องการจริงและสร้างจิตสำนึกให้บุคลากรเกิดความรักในองค์กรเพื่อป้องกันการโอนย้ายของบุคลากร ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรมีการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบของงาน ที่รับผิดชอบอยู่ตลอดและสม่ำเสมอ เช่น อบรม ศึกษาดูงาน การสอนงาน และศึกษาค้นคว้า จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เช่น สื่อออนไลน์ เป็นต้น 2) ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรที่มีคุณสมบัติตามกรอบอัตรากำลัง ควรใช้แนวทางในการพัฒนาโดย เปิดการสรรหาพนักงานจ้างชั่วคราวที่มีคุณสมบัติตรงตามความต้องการไปก่อนในระยะสั้น ส่วนระยะยาว เปิดรับโอนย้ายบุคลากร ตามแผนอัตรากำลังและให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดสามารถสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุแต่งตั้งเป็นข้าราชการเองได้ เพื่อตอบสนองความต้องการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ทันเวลา 3) ปัญหาการขาดโครงสร้างหน่วยงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดที่จะรองรับบุคลากรที่จะโอนมา ควรใช้แนวทางในการพัฒนาโดย มีการแต่งตั้งผู้ที่มีความรู้ความสามารถ กฎระเบียบต่างๆ ในเรื่องการถ่ายโอนการบริหารราชการในระหว่างที่โครงสร้างขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกำลังดำเนินการอยู่เพราะบุคลากรในกองสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนจังหวัดยังไม่มีผู้รับผิดชอบและไม่มีหัวหน้าหน่วยงานหรือข้าราชการที่รับผิดชอบโดยตรงทำงาน และ 4) ปัญหาการขาดหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงในการกำกับ ติดตามประเมินผล การถ่ายโอน ควรใช้แนวทางในการพัฒนาโดย องค์การบริหารส่วนจังหวัดควรดำเนินการแต่งตั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบ ตามคู่มือการถ่ายโอนภารกิจ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดคือแต่งตั้งคณะกรรมการสุขภาพกำกับดูแลและประเมินผลการปฏิบัติราชการของสถานีนามัยเฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา นวมินทราชินีและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลที่ได้รับการถ่ายโอนให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดและรายงานผลการประเมินการปฏิบัติราชการของสถานีนามัยเฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา นวมินทราชินีและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลที่ได้รับการถ่ายโอนให้แก่องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดต่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและคณะกรรมการบริหารภารกิจถ่ายโอนด้านสาธารณสุข ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง จากแนวทางดังกล่าว จะช่วยให้สามารถแก้ไขปัญหาพื้นฐานในการถ่ายโอนการบริหารราชการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลจากกระทรวงสาธารณสุขไปสู่องค์การบริหารส่วนจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ได้

อภิปรายผลการวิจัย

ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรที่จะถ่ายโอนตามแผนอัตรากำลัง พบว่า ความสอดคล้องของการจัดโครงสร้างองค์กรและประกาศคณะกรรมการกลางองค์กรและประกาศคณะกรรมการกลางองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งพบปัญหาต่อเนื่องจากการจัดโครงสร้างคือปัญหาความขาดแคลนบุคลากรไม่สามารถสรรหาบุคลากรมาตามแผนอัตรากำลังที่กำหนดไว้ได้ ซึ่งสอดคล้องกับ ตูลยวดี หล่อตระกูล (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการรับถ่ายโอนภารกิจโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล” ในอำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ปัญหาและข้อเสนอแนะ ในการเตรียมความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอพระนครศรีอยุธยาในการรับการถ่ายโอนภารกิจโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ปัญหาส่วนใหญ่เป็นปัญหาด้านบุคลากร และด้านงบประมาณ ยังขาด

บุคลากรและผู้ให้บริการที่มีความเชี่ยวชาญ ความรู้ ประสบการณ์ และทักษะ ในด้านการสาธารณสุขและภารกิจโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล บุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังต้องพัฒนาความสามารถด้านความรู้ความเข้าใจในระบบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลและทักษะที่จำเป็นเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลบางแห่งยังไม่มีความสะดวกถ่ายโอนมายังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีข้อเสนอแนะดังนี้ 1) ควรมีการเตรียมความพร้อมและให้ความรู้แก่บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2) ต้องมีการอบรมหรือสัมมนาเพื่อให้บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการเตรียมตัวและรับทราบข้อมูลในการถ่ายโอน

ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรที่มีคุณสมบัติตามกรอบอัตรากำลัง พบว่าการดำเนินการกำหนดกรอบอัตรากำลังเพื่อรองรับภาระกิจการถ่ายโอน ขาดแคลนบุคลากรและปัญหาบุคลากรมีคุณสมบัติไม่ตรงตามกรอบอัตรากำลังที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ ลือชัย ศรีเงินยวง ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การถ่ายโอนสถานีอนามัยสู่ท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่า ผลที่เกิดจากการถ่ายโอนแตกต่างกัน เป็นไปตามบริบทเฉพาะของแต่ละพื้นที่ในภาพรวมๆ บทบาทการทำงานของสถานีอนามัยในพื้นที่ถ่ายโอนประมาณสองในสาม ไม่เปลี่ยนแปลงไปจากก่อนการถ่ายโอนเพียงหนึ่งในสี่ ที่สามารถทำงานได้ตามอุดมคติคือ ทั้งการบริการรักษา ส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค อันเป็นหน้าที่พื้นฐาน การตอบโจทยนโยบายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการคิดค้นพัฒนางานที่ตอบโจทย ความต้องการสุขภาพของประชาชนในท้องถิ่น ในด้านการบริหารจัดการพบปัญหาการเตรียมความพร้อมให้กับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ก่อนการถ่ายโอนที่ทำให้เกิดปัญหาการปรับตัว ในการทำงานร่วมกันของทั้งสองฝ่าย ผลการวิจัยยังพบว่า การบริหารจัดการเรื่องตำแหน่ง การเลื่อนขั้น โอกาสในการพัฒนาทางวิชาการ การสนับสนุนทรัพยากรจาก CUP ยังคงเป็นไปอย่างไม่มีราบริ่น ยังไม่มีการสร้างระบบหรือ โครงสร้างการบริหารที่รองรับการถ่ายโอนอย่างชัดเจน ต่างฝ่ายต่างเรียนรู้และตีความระเบียบกฎเกณฑ์ไปตามบริบทของตนเองเกือบทั้งหมด ยังไม่มีการบรรจุเจ้าหน้าที่ครบตามกรอบอัตรากำลังที่กำหนดไว้ มองในเชิงผลกระทบ ของการถ่ายโอนสถานีอนามัยสู่ท้องถิ่น ต่อสุขภาพของประชาชน การเข้าถึงบริการ ความเป็นธรรม อนุमानจาก รูปธรรมของการถ่ายโอนที่เกิดขึ้นจริงได้ว่า ผลกระทบแตกต่างกันไปตามพื้นที่ในพื้นที่ ๆ การถ่ายโอนเป็นไปอย่างราบรื่น ทั้งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและผู้นำท้องถิ่น สามารถจับมือกันได้อย่างดี มักก่อให้เกิดบริการสุขภาพที่หลากหลาย เข้าถึงได้ง่าย ตอบโจทยกลุ่มเป้าหมาย เช่น ผู้ป่วยเรื้อรัง และงานสร้างเสริมสุขภาพกับกลุ่มอื่น ๆ มี แพทย์ให้บริการ ฯลฯ แต่พื้นที่ถ่ายโอนส่วนใหญ่ รูปแบบบริการไม่แตกต่าง ไปจากเดิม

ปัญหาการขาดโครงสร้างหน่วยงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดที่จะรองรับบุคลากรที่จะโอนมา พบว่าองค์การบริหารส่วนจังหวัดยังไม่มีการกำหนดโครงสร้างของหน่วยงานรองรับบุคลากรที่จะโอนมา ซึ่งสอดคล้องกับ สมยศ แสงมะโน (2556) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัญหาการถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลจากกระทรวงสาธารณสุขไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่าสาเหตุที่ทำให้การถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลจากกระทรวงสาธารณสุขไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ ยังไม่เสร็จเรียบร้อย เรียงตามลำดับระดับความสำคัญของสาเหตุจากมากไปหาน้อย ดังนี้ สาเหตุลำดับที่ 1) ในจังหวัดเชียงใหม่ มีข้อจำกัดเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณในการจ้างบุคลากร, รายได้มีไม่เพียงพอในการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ และเวชภัณฑ์ งบประมาณที่ จากรัฐบาลไม่เพียงพอ การจัดหางบประมาณเพิ่มเติมเพื่อใช้สำหรับการดำเนินงานมีขีดจำกัดในการจ้างบุคลากรด้านสาธารณสุข สาเหตุลำดับที่ 2) บุคลากรสังกัดโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล มีความกังวลใจเกี่ยวกับความมั่นคงของตำแหน่งงานของตน อัตรากำลังระยะยาวที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดสรรไว้รองรับ บำเหน็จบำนาญ ความก้าวหน้า

เกี่ยวกับตำแหน่งงานของตน ความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดหางบประมาณเพิ่มเติม สำหรับ จ้างบุคลากรด้านสาธารณสุข สวัสดิการที่ได้รับจากการปฏิบัติงาน ความพอเพียงของงบประมาณ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสำหรับจ้างบุคลากรด้านสาธารณสุข รายได้ที่ได้รับจาก การปฏิบัติงาน, ผลตอบแทนที่ได้รับจากการปฏิบัติงาน ความซ้ำซ้อนของตำแหน่งงาน

สรุป

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมักจะมีบทบาทสำคัญในการให้บริการดูแลสุขภาพให้กับประชาชนในพื้นที่ชุมชน การถ่ายโอนการบริหารไปยังระดับองค์การบริหารส่วนจังหวัดจะช่วยให้มีการจัดการและให้บริการสุขภาพที่เข้าถึงและใกล้ชุมชนมากขึ้น ดังนั้น การถ่ายโอนการบริหารราชการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลไปยังองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพในการเพิ่มประสิทธิภาพและความเป็นเอกภาพในการบริหารจัดการทางด้านสุขภาพในระดับท้องถิ่น และสร้างสังคมที่มีสุขภาพดีขึ้นในท้องถิ่นนั้น ๆ ให้กับประชาชน ทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการได้อย่างสะดวกสบาย โดยไม่จำเป็นต้องเดินทางไกลไปยังโรงพยาบาลใหญ่ในพื้นที่อื่น ๆ องค์การบริหารส่วนจังหวัดจึงควรตระหนักในความรับผิดชอบในการบริหารจัดการทรัพยากรที่สำคัญในพื้นที่ของตน เช่น การจัดสรรงบประมาณและการบริหารจัดการบุคลากร

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้ได้นำเสนอเนื้อหาสาระที่เชื่อมโยงกับข้อค้นพบในการวิจัยข้างต้นโดย ข้อเสนอแนะในภาพรวมประกอบด้วย 2 ส่วนคือ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไปซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัด ควรใช้แนวทางในการพัฒนาโดย เปิดการสรรหารับโอนย้ายบุคลากรเพิ่มในตำแหน่งสายงานที่ต้องการจริงและสร้างจิตสำนึกให้บุคลากรเกิดความรักในองค์กรเพื่อป้องกันการโอนย้ายของบุคลากร ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรมีการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบของงาน ที่รับผิดชอบอยู่ตลอดและสม่ำเสมอ เช่น อบรม ศึกษาดูงาน การสอนงานและศึกษาค้นคว้า จากแหล่งข้อมูลต่างๆ เช่นสื่อออนไลน์ เป็นต้น

2. องค์การบริหารส่วนจังหวัด ควรใช้แนวทางในการพัฒนาโดย เปิดการสรรหาพนักงานจ้างชั่วคราวที่มีคุณที่ตรงตามความต้องการไปก่อนในระยะสั้น ส่วนระยะยาว เปิดรับโอนย้ายบุคลากร ตามแผนอัตรากำลัง และให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดสามารถสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุแต่งตั้งเป็นข้าราชการเองได้ เพื่อตอบสนองความต้องการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ทันเวลา

3. องค์การบริหารส่วนจังหวัด ควรใช้แนวทางในการพัฒนาโดยมีการแต่งตั้งผู้ที่มีความรู้ความสามารถกฎระเบียบต่างๆ ในเรื่องการถ่ายโอนบริหารราชการในระหว่างที่โครงสร้างขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกำลังดำเนินการอยู่เพราะบุคลากรในกองสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนจังหวัดยังไม่มีผู้รับผิดชอบและไม่มีหัวหน้าหน่วยงานหรือข้าราชการที่รับผิดชอบโดยตรงทำงาน

4. องค์การบริหารส่วนจังหวัด ควรใช้แนวทางในการพัฒนาโดย องค์การบริหารส่วนจังหวัดควรดำเนินการแต่งตั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบ ตามคู่มือการถ่ายโอนภารกิจ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพให้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัดคือแต่งตั้งคณะกรรมการสุขภาพ กำกับดูแลและประเมินผลการปฏิบัติราชการของสถานีนอนมัยเฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา นวมินทราชินีและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลที่ได้รับการถ่าย

โอนให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดและรายงานผลการประเมินการปฏิบัติราชการของสถานีนอนามัยเฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา นวมินทราชินีและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลที่ได้รับการถ่ายโอนให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดต่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและคณะกรรมการบริหารภารกิจถ่ายโอนด้านสาธารณสุข ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาการถ่ายโอนการบริหารราชการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลจากกระทรวงสาธารณสุขไปสู่องค์การบริหารส่วนจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อให้ทราบถึง บริบท ปัญหา และแนวทางการพัฒนาในการถ่ายโอนการบริหารราชการ ซึ่งการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาที่ไม่ตรงตามปัญหาที่เกิดขึ้นจริงดังนั้นการศึกษาครั้งต่อไปควรมีการศึกษาในประเด็นอื่นๆ เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ที่ครอบคลุมและสามารถนำผลการศึกษาวิจัยไปพัฒนาต่อยอดในด้านการศึกษาเกี่ยวกับการถ่ายโอนบริหารราชการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพจากกระทรวงสาธารณสุขไปสู่องค์การบริหารส่วนจังหวัดได้คือ

1. ควรมีการศึกษาความพร้อมของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการรับถ่ายโอน ภารกิจด้านสาธารณสุขและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ไปอยู่ในความดูแล
2. ควรศึกษาเชิงคุณภาพเรื่องขนาดของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพที่เหมาะสมแก่การถ่ายโอนภารกิจด้านสาธารณสุขให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนโดยส่วนรวม

เอกสารอ้างอิง

- กรุงเทพธุรกิจ. (2565). 6 จังหวัด รพ.สต.โอนจากสธ.ไปอยู่อบจ.ทั้งหมด. เข้าถึงจาก https://www.bangkokbiznews.com/health/public-health/1041306#google_vignette
- ตุลยวดี หล่อตระกูล (2563) ได้ศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ในการถ่ายโอนภารกิจโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วารสารวิชาการอยุธยาศึกษา. 12(1) มกราคม – มิถุนายน.
- พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542. (17 พฤศจิกายน 2542) ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 116 ตอนที่ 114 ก.
- โกคิน พลกุล และคณะ. (2538). รายงานการวิจัย เรื่องแนวทางการพัฒนากฎหมายเกี่ยวกับการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการ กฤษฎีกา.
- ราชกิจจานุเบกษา. (19 ตุลาคม 2564). ประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเรื่อง หลักเกณฑ์และขั้นตอนการถ่ายโอนภารกิจสถานีนอนามัยเฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา นวมินทราชินีและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบลให้องค์กรการบริหารส่วนจังหวัด. เล่มที่ 138 ตอนพิเศษ 244 ง .
- วิโรจน์ ก่อสกุล. (2558). เอกสารประกอบการบรรยายกระบวนการวิจัยระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, โครงการรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต.
- สมยศ แสงมะโน (2556) ศึกษาปัญหาการถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลจากกระทรวงสาธารณสุขไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดเชียงใหม่ ปริญญารัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ คณะรัฐศาสตร์ สาขานโยบายสาธารณะ.
- สำนักข่าว Hfocus. (2566). ถกปัญหาถ่ายโอนรพ.สต.ไป อบจ. เข้าถึงจาก <https://www.hfocus.org/content/2023/07/27966>. 20 สิงหาคม 2566.

สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี. (2562). แนวทางการดำเนินการถ่ายโอนภารกิจสถานีนอนามัยเฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา นวมินทราชินีและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัด. สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี.